

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 5C/368/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815209690
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815209690.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154 zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanej: D. W., M.. XX.X.XXXX, Q. Ď. XX, o zaplatenie 829,85 € s prísl., takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu zamieťa.

Žalovanej náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 09.10.2015 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny vo výške 829,85 €, úroku z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 829,85 € od 1.10.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu, spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155 a žalovanou bola uzavretá zmluva o bežnom účte v zmysle ust. § 708 a nasl. a § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, na základe ktorej právny predchodca zriadil v prospech žalovanej bežný účet s možnosťou povoleného prečerpania finančných prostriedkov na účte v prípade splnenia podmienok stanovených právnym predchodcom. Ich splnením poskytol náš právny predchodca žalovanej povolené prečerpanie peňažných prostriedkov na bežnom účte vo výške 829,85 € na dobu trvania zmluvy o bežnom účte. V dôsledku porušenia platobných povinností žalovanou po poskytnutí povoleného prečerpania na bežnom účte, nedodržania zmluvných ustanovení zmluvy o bežnom účte a Všeobecných obchodných podmienok VÚB, a.s. pre depozitné produkty vypovedal právny predchodca listom zo dňa 15.7.2013 zmluvný vzťah založený zmluvou o bežnom účte v zmysle ust. čl. 4.14. bod 4.14.1. písm. d) Všeobecných obchodných podmienok VÚB, a.s. pre depozitné produkty, čím sa pohľadávka právneho predchodcu z titulu poskytnutého úveru žalovanej vo forme povoleného prečerpania vo výške 829,85 € stala ku dňu účinnosti výpovede splatnou v celosti v zmysle ust. čl. 4.14. bod 4.14.2. písm. c) Všeobecných obchodných podmienok VÚB, a.s. pre depozitné produkty. Výpoveď zmluvy o bežnom účte bola žalovanej doručená dňa 18.7.2013. Účinky výpovede zmluvy o bežnom účte nastali dňa 30.9.2013, t.j. ku koncu druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola žalovanej výpoveď doručená. Nakoľko žalovaná tento svoj dlh v sume 829,85 € do dnešného dňa nezaplatila, od 01.10.2013 je v omeškaní so zaplatením dlžnej sumy 829,85 € s príslušenstvom. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.09.2014 uzatvorenej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155 a žalobcom ako postupníkom bola pohľadávka postupcu voči žalovanej z titulu nesplateného úveru poskytnutého vo forme povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX v celosti postúpená postupníkovi. Na základe vyššie uvedeného vzniklo žalobcovi právo požadovať od žalovanej zaplatenie istiny vo výške 829,85 €, úroku z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 829,85 € od 01.10.2013 do zaplatenia, náhrady trov konania.

Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila.

Podľa § 115a ods. 2 OSP, pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch. Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 Eur, od toho okamihu ide o drobný spor - s výnimkou vecí uvedených v § 200ea ods. 2 OSP.

Poukazujúc na vyššie citované ustanovenie, súd nenariadil pojednávanie na prejednanie vecí samej a doručil účastníkom procesné poučenie vo forme uznesenia, ktorým ich okrem iného poučil aj o tom, že podľa ust. § 120 ods. 1, 4, OSP, sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Všetky dôkazy musia predložiť alebo musia označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a OSP.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaná s právnym predchodcom žalobcu Všeobecná úverová banka, a. s. (VÚB, a.s.) uzatvorili dňa 21.12.2005 zmluvu o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb flexiúčtu, predmetom ktorej bolo otvorenie a vedenie bežného účtu a možnosť zriadenia a používania produktov a služieb flexiúčtu podľa výberu v zmysle platného Cenníka VÚB, a.s.

Dňa 5.9.2008 požiadala žalovaná VÚB, a.s. o kontokorentný úver - flexidebet vo výške 829,85 € (25000 Sk). Uvedený deň banka vystavila potvrdenie o poskytnutí flexidebetu - kontokorentného úveru vo výške 829,85 € od 06.09.2008 za splnenie podmienok klientom, a to mesačné zasielanie kreditných obrátov vo výške 414,92 € na bežný účet, čo predstavuje 50% limitu.

Z Oznámenia o nastavení kontokorentného úveru vyplýva, že žalovanej bol poskytnutý Flexidebet nezabezpečený s limitom 829,85 € (25000 Sk), ako počiatočný dátum bol uvedený deň 06.09.2008 a konečný dátum deň 31.12.2009.

Výpoveďou zmluvy o bežnom účte zo dňa 15.07.2013 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že vypovedá zmluvu o bežnom účte s účinnosťou ku koncu druhého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bude výpoveď doručená. Z predloženej kópie doručanky je zrejmé, že žalovaná prevzala výpoveď dňa 18.07.2013.

V zmysle čl. 1 Všeobecných obchodných podmienok VÚB, a. s. pre depozitné produkty (ďalej len VOP), tieto Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. pre depozitné produkty upravujú právne vzťahy medzi nami, Všeobecnou úverovou bankou, a.s. (My) a Vami, našim klientom, v súvislosti s uzatvorením zmluvy (ďalej aj „Zmluva“), ktorej časť obsahu je určená odkazom na tieto Podmienky, alebo uplatňovaním práv a plnením povinností vyplývajúcich zo Zmluvy.

V zmysle článku 4.10 bod. 4.10.1 VOP, na základe nami stanovených kritérií, ktoré závisia najmä od kreditných obrátov realizovaných na Vašich bežných účtoch a pravidelnosti realizovania kreditných obrátov na Vašich účtoch, môžeme zriadiť k Vášmu bežnému účtu Povolené prečerpanie. Povolené prečerpanie Vám poskytneme na dobu trvania Zmluvy o bežnom účte, ku ktorému sa Povolené prečerpanie zriaďuje. Povolené prečerpanie Vám bude zriadené na bežnom účte najneskôr do 3 Bankových pracovných dní od nášho rozhodnutia o súhlase s Povoleným prečerpaním. Povolené prečerpanie je účinné jeho zriadením na bežnom účte. O výške a začiatku Povoleného prečerpania Vás budeme písomne informovať. Na Povolené prečerpanie nemáte právny nárok a My nemáme povinnosť Vám ho zriadiť.

V zmysle článku 4.10, bod 4.10.2 VOP, sme oprávnení kedykoľvek jednostranne upraviť výšku Povoleného prečerpania alebo máme právo Povolené prečerpanie kedykoľvek jednostranne zrušiť. O zmene výšky Povoleného prečerpania alebo o jeho zrušení Vás budeme písomne informovať.

Podľa čl. 4.10, bod 4.10.5 VOP v prípade, ak Povolené prečerpanie využívate, tak sa naše aj Vaše práva a povinnosti primerane spravujú ustanoveniami zmluvy o úvere podľa Obchodného zákonníka a týmito Podmienkami.

V zmysle článku 4.10 bod 4.10.10 VOP, 4.4.6. po zriadení Povoleného prečerpania sa zaväzujete dodržiavať nasledovné povinnosti:

- (a) zložiť bez zbytočného odkladu po vzniku debetného zostatku finančné prostriedky na úhradu splátok úrokov, poplatkov a ostatných záväzkov na bežnom účte,
- (b) zaplatiť úroky z uskutočneného Povoleného prečerpania,
- (c) zabezpečiť pravidelné poukazovanie finančných prostriedkov na bežný účet,
- (d) bez zbytočného odkladu nás písomne informovať, ak:
 - je voči Vám vydaný exekučný príkaz alebo začal voči Vám výkon rozhodnutia podľa Občianskeho súdneho poriadku alebo nastala udalosť, ktorá môže byť dôvodom pre začatie exekučného konania alebo výkonu rozhodnutia podľa Občianskeho súdneho poriadku;
 - ste podali návrh na vyhlásenie konkurzu alebo sa voči Vám začalo konkurzné alebo reštrukturalizačné konanie;
 - ste vstúpili do likvidácie;
 - ste poskytli Zabezpečenie na záväzky tretích osôb;
 - ste pristúpili k záväzku tretích osôb;
 - máte voči nám alebo tretej osobe záväzky s plnením ktorých ste v omeškaní a v dôsledku ktorých by mohla byť ohrozená Vaša schopnosť splatiť našu pohľadávku z Povoleného prečerpania;
 - ste účastníkom súdneho sporu, v dôsledku ktorého by mohla byť ohrozená Vaša schopnosť splatiť našu pohľadávku z Povoleného prečerpania;
 - nespĺnate alebo inak porušíte záväzok voči nám alebo tretím osobám, ak by takéto neplnenie alebo porušenie mohlo ohroziť Vašu schopnosť splatiť našu pohľadávku z Povoleného prečerpania;

Z predloženého prehľadu histórie transakcií na bežnom účte za obdobie od 11.02.2005 do 03.10.2013 vyplýva, že dňa 20.09.2010 bol žalovanej vyrubený poplatok za upomienku, dňa 30.09.2010 jej bol účtovaný poplatok za vedenie konta flexiúčet a dňa 29.10.2010 jej bol účtovaný poplatok za recykláciu. Dňa 26.04.2010 žalovaná uskutočnila posledný výber z predmetného účtu.

Žalobca listom zo dňa 18.9.2015 vyzval žalovanú na uhradenie pohľadávky spolu v sume 1112,03 € najneskôr do 25.9.2015.

Listom zo dňa 6.10.2014 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že ku dňu 29.9.2014 postúpil svoju pohľadávku zo zmluvy o bežnom účte č. XXXXXXXXXXXX na žalobcu.

Podľa ustanovenia § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa.

V zmysle ustanovenia § 708 ods. 2 Obchodného zákonníka na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Podľa ustanovenia § 710 Obchodného zákonníka, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

Podľa ustanovenia § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Ako vyplýva z § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

V zmysle § 504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

V zmysle § 1 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) zákon sa nevzťahuje ani na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu; tým nie je dotknuté ustanovenie § 3 ods. 6.

V zmysle § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

V zmysle § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

- a) úverovom limite, ak je stanovený,
- b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená,
- c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

Ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako tri mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o poskytnutí kontokorentného úveru (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka).

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Ako vyplýva z § 458 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne.

V zmysle § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 107 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Ako vyplýva z § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Napriek skutočnosti, že zmluva o bežnom účte ako aj zmluva o úvere, je absolútnym obchodnozávazkovým právnym vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka, vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok, je potrebné na tento

právny vzťah aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol

použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Pohľadávka z predmetného zmluvného vzťahu medzi účastníkmi tohto konania bola postúpená zmluvou o postúpení na žalobcu, čo preukazuje Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 6.10.2014, ktoré postúpenie bolo vykonané v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, súd je toho názoru, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že na základe zmluvy o bežnom účte zo dňa 21.12.2005 právny predchodca žalobcu žalovanej zriadil a viedol bežný účet. V zmluve bola dojednaná možnosť poskytnutia úveru formou povoleného prečerpania zostatku na účte.

Na základe žiadosti žalovaného zo dňa 18.9.2007 bol žalovanému poskytnutý úver formou povoleného prečerpania na bežnom účte. Potvrdenie o poskytnutí povoleného prečerpania v uvedenej výške 697,07 € právny predchodca žalobcu vystavil dňa 18.9.2007.

Ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako tri mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch v zmysle § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Z predložených listinných dôkazov súd nemal preukázané, že by zo strany právneho predchodcu žalobcu pri poskytnutí povoleného prečerpania došlo k splneniu povinnosti vyplývajúcej jej z citovaného ustanovenia § 3 ods. 6 písm. b) a c) zákona o spotrebiteľských úveroch v zákonom predpísanej písomnej forme a tiež že by žalovaná bola právnym predchodcom žalobcu písomne informovaná o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch prečerpania peňažných prostriedkov trvajúcemu dlhšie ako tri mesiace.

V potvrdení o poskytnutí flexidebetu je iba uvedené, že „za využívanie flexidebetu banka ku koncu kalendárneho mesiaca zúčtováva debetné úroky, výška úrokovej sadzby je zverejnená vo výveskách v obchodných miestach banky.“

V záverečných ustanoveniach zmluvy o bežnom účte zo dňa 21.12.2005 je drobným písmom v bode a) uvedené, že časť obsahu tejto zmluvy je určená Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB, a.s. pre depozitné produkty, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Majiteľ účtu podpísaním tejto zmluvy vyhlasuje a potvrdzuje, že sa s dokumentmi uvedenými v predchádzajúcej vete oboznámil, porozumel im a súhlasí s ich obsahom.

Súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku (v danom prípade bod a) záverečných ustanovení zmluvy) ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález I. ÚS 342/09 (ČR). V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu.

Neprijateľná inkorporačná doložka (bod a) záverečných ustanovení zmluvy) v danom prípade nemohla privodiť viazanosť Všeobecných obchodných podmienok VÚB, a.s pre depozitné produkty.

V danom prípade žalobca nepreukázal, že žalovaná ako spotrebiteľ bola v zmysle § 3 ods. 6 písm. b) a c) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy informovaný o ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená a postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

Pretože neboli v tomto prípade naplnené zákonné predpoklady, za ktorých môže dôjsť k povoleniu prečerpania, je dohoda o tomto prečerpaní absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Nakoľko došlo na základe takéhoto neplatného právneho úkonu zo strany právneho predchodcu žalobcu k poskytnutiu plnenia žalovaného, súd posúdil z toho vyplývajúce práva a povinnosti zmluvných strán podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení. Zákomom o spotrebiteľských úveroch stanovené náležitosti v § 3 ods. 6 písm. b), c), ktoré musí dohoda o povolenom prečerpaní v písomnej forme obsahovať, resp. o ktorých mala banka písomne informovať žalovanú najneskôr pri uzavretí dohody o povolenom prečerpaní sú stanovené v záujme ochrany spotrebiteľa za účelom dosiahnutia toho, aby bol tento najneskôr v čase uzavretia dohody o povolenom prečerpaní písomne bankou informovaný aspoň o hlavných otázkach súvisiacich s poskytnutím povoleného prečerpania. V danom prípade vykonané dokazovanie nepreukázalo existenciu písomnej informácie banky vo vzťahu k žalovanej ohľadne ročnej úrokovej sadzby, za čo súd nepovažuje odkaz len na vývesky v obchodných miestach banky, ďalej absentuje písomná informácia o poplatkoch platných od doby, kedy bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená, ďalej o postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy a napokon o tom, aká je ročná úroková sadzba, poplatky a ďalšie dôsledky pre prípad trvania povoleného prečerpania nad tri mesiace.

Žalobca v prejednávanej veci teda nepredložil žiadny doklad, ktorý by preukazoval splnenie všetkých povinností zo strany právneho predchodcu žalobcu vo vzťahu k žalovanej, ktoré mu vyplývali z citovaného ustanovenia § 3 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. júna 2013 č. k. 4 Obdo 45/2012, ktorým Najvyšší súd SR zrušil rozhodnutia Okresného súdu a Krajského súdu, ktorými bolo zastavené konanie začaté spotrebiteľom proti nebankovej spoločnosti o vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku. Najvyšší súd SR rozhodnutia nižších súdov zrušil a judikoval, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa v predmetnom konaní spotrebiteľka domáha, má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve. Žalobkyňa má preto postavenie spotrebiteľa, v dôsledku čoho sa na ňu vzťahuje zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Dovolací súd na margo uvedeného dodal, že pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa a v tejto súvislosti aj v rámci ukladania poplatkovej povinnosti treba uprednostniť výklad, ktorý je na prospech poplatníka.

V prejednávanom prípade má nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia svoj základ v spotrebiteľskej zmluve.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1.5.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči žalovanej ako spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Ak k poslednému čerpaniu žalovanou z bežného účtu došlo 26.4.2010 v sume 6,49 €, tak v uvedený deň došlo k bezdôvodnému obohateniu na jej strane a právny predchodca žalobcu mohol už nasledujúceho dňa žiadať o vydanie tohto bezdôvodného obohatenia.

Najneskôr tak trojročná objektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia uplynula dňa 27.04.2013, pričom žaloba bola na súde podaná až dňa 9.10.2015. Nárok žalobcu je tak podľa názoru súdu premlčaný, preto žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

Premlčaniu celého nároku navyiac nasvedčuje aj skutočnosť, že dňa 30.9.2010 právny predchodca žalobcu naposledy účtoval žalovanej poplatok za vedenie konta flexiúčet.

Od uvedeného dátumu žiadne transakcie na účte žalovanej vykonávané neboli, účtovaný bol len poplatok za recykláciu dňa 29.10.2010 a následne až dňa 3.10.2013 boli zaúčtované položky „debetný úrok“. Od 30.9.2010 právny predchodca žalobcu žalovanej už neúčtoval poplatok za vedenie účtu, na účte neboli vykonávané žiadne transakcie, nie je preto preukázané tvrdenie žalobcu o trvaní zmluvného vzťahu po uvedenom dátume. Nakoľko už v roku 2010 bol na účte žalovanej vykazovaný záporný zostatok a neboli vykonané žiadne transakcie, súd je toho názoru, že právny predchodca žalobcu mohol vykonať úkony smerujúce k vymáhaniu nároku na zaplatenie poskytnutého povoleného prečerpania. Preto je nepochybné, že v čase podania žaloby v roku 2015 už bol nárok premlčaný vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe.

Všeobecná trojročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Možnosť vykonať právo po prvý raz ako začiatok plynutia premlčacej doby nastáva v momente, keď je právo žalovateľné. Zákon určuje objektívne stanovený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý nezávisí od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve. Všeobecná 3-ročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej doby, ktorý je odvodený od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle od subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve (pozri R 1/1998).

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice.

Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie zmluvy alebo je súčasťou, ktoré je v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

Ustanovenie písm. o) Záverečných ustanovení zmluvy o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb flexiúčtu zo dňa 21.12.2005 v zásade nevyklučuje použitie iných právnych predpisov ako Obchodného zákonníka, keďže sa v ňom uvádza, že právne vzťahy touto zmluvou neupravené sa riadia príslušnými ustanoveniami zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v SR

Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. V tomto konaní bola úspešná žalovaná, keď súd žalobu žalobcu zamietol, preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania. Žalovaná si však trov konania neuplatnila, ani zo spisu jej žiadne trovy konania nevyplývali, preto súd rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Vranov nad Topľou (§ 204 ods.1 OSP).

Podľa ust. §-u 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. §-u 205 ods. 2 OSP, Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. §-u 205 ods. 3 OSP, Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa ust. §-u 251 ods. 1 OSP, Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.